

آلودگی هوا فعلا در اولویت نیست

کارشناسان در گفت‌وگو با جام‌جم راهکارهای رفع آلودگی هوا را نقد می‌کنند...

کارشناسان در گفت‌وگو با جام‌جم راهکارهای رفع آلودگی هوا را نقد می‌کنند

آلودگی هوا فعلا در اولویت نیست

بحران آلودگی هوا در پایتخت و دیگر کلانشهرها همچنان یک‌ه‌تاز است، به طوری که در تهران حدود سه هفته است شهروندان با مشکل جدی روبه‌رو شده‌اند و براساس پیش‌بینی سازمان هواشناسی، دست‌کم تا یکشنبه آینده این آلودگی ادامه دارد.

دیروز رئیس‌جمهور به این موضوع واکنش نشان داد و با تأکید بر لزوم تلاش برای رفع کامل این نگرانی، به مردم خبرداد که در هیات دولت برای رفع آلودگی هوا تصمیمات فوری و کوتاه‌مدت گرفته شده و دستگاه‌های ذی‌ربط باید اجرای جدی آن را مورد توجه قرار دهند، اما برخی کارشناسان معتقدند راهکارهای ارائه شده توسط رئیس‌جمهور، بیشتر کوتاه‌مدت است و قبل از هرکاری دولت باید به شهروندان ثابت کند کاهش آلودگی هوا جزو اولویت‌هاست.

اکسیژن در کلانشهرها نایاب شده و چند روزی است از باد و باران، تنها ناجیان شهروندان، خبری نیست و آسمان در کلانشهرهایی مانند تهران، اراک و تبریز آن‌قدر خاکستری شده که امید شهروندان برای دیدن آسمان آبی مانند نفس‌هایشان به شماره افتاده، در چنین شرایطی رئیس‌جمهور دیروز در جلسه هیأت دولت به این موضوع پرداخت و با یادآوری این که دولت پیش‌بینی‌های لازم را برای اقدامات میان مدت از سال 93 آغاز کرده، افزود: لایحه مربوط به هوای پاک در سال 93 توسط دولت به مجلس تقدیم شد و ضمن اعلام نظر در مورد طرح نمایندگان درباره معاینه فنی، زمان معاینه فنی را به سه سال تقلیل داد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، حجت‌الاسلام دکتر حسن روحانی نظارت بر خودروهایی که آلوده‌کنندگی بیشتری دارند، به خصوص خودروهای متعلق به دستگاه‌های دولتی و وسایل نقلیه عمومی از جمله اتوبوس‌ها را ضروری دانست.

کاهش دمای منازل مسکونی

بخشی دیگر از اظهارات رئیس‌جمهور به این نکته مربوط می‌شود که شهروندان نیز با کاهش دمای وسایل گرمایشی خود در کاهش آلودگی هوا سهیم شوند، هرچند این رفتار شهروندان سبب می‌شود دولت در ماه‌های سرد سال با افت فشار گاز و استفاده از سوخت مازوت برای نیروگاه‌ها مواجه نشود، اما این اتفاق زمانی اجرایی می‌شود که شهروندان باور کنند کاهش آلودگی هوا برای دولت نیز مهم است. محمد درویش، مدیرکل دفتر آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست در گفت‌وگو با جام‌جم توضیح می‌دهد: برای حل پایدار و ریشه‌ای آلودگی هوا، دولت و مردم باید به وظیفه خود عمل کنند، اما مساله اینجاست که دولت باید ثابت کند این مساله برایش مهم است. علاوه بر این رئیس‌جمهور دیروز با اشاره به درخواست دولت از وزارت راه و شهرسازی و شورای عالی شهرسازی، بر لزوم نظارت بر بلندمرتبه‌سازی در برخی مناطق شهری تأکید و تصریح کرد: باید برای برج‌ها و ساختمان‌های بلندمرتبه، به خصوص آنهایی که در کریدور جابه‌جایی هوا قرار دارند، چاره‌اندیشی و حداقل از این به بعد از ساختن آنها در این‌گونه مناطق جلوگیری شود.

شهروندان باور نمی‌کنند

مدیرکل دفتر آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست نیز به ساخت و ساز بی‌رویه در شهر تهران اشاره و عنوان می‌کند: وقتی در مسیر جریان باد تهران، مجوز ساخت و ساز می‌دهند مردم دیگر نمی‌پذیرند که برای مسئولان کاهش آلودگی هوا در اولویت قرار دارد، به همین دلیل نمی‌توان انتظار همکاری چشمگیری از آنها داشت. درویش یادآور می‌شود: زمانی که عملکرد دولت به ارائه وام برای خودروهای نامناسب محدود شود و قدمی برای حذف هزینه گمرکی خودروهای هیبریدی بردارد، شهروندان باور نمی‌کنند کاهش آلودگی هوا برای مسئولان در اولویت قرار دارد.

برنامه‌های بلندمدت

دکتر یوسف رشیدی، عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی نیز درباره راهکارهای مطرح شده برای کاهش آلودگی هوا به جام‌جم می‌گوید: به شکل ساده باید گفت برای حل مشکل باید تولید آلودگی را کم کرد و رسیدن به این نتیجه نیازمند برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلند است.

به اعتقاد کارشناسان، راهکار کوتاه‌مدت مانند ممنوعیت در تردد خودروها و موتورسیکلت‌ها که به‌عنوان منابع متحرک آلودگی شناخته می‌شوند، اما نباید فراموش شود که موضوع کمیت و تعداد خودروها نیست بلکه کیفیت آنها در این میان نقش بسزایی دارد. قسمتی از راهکارهای کوتاه‌مدت هیات دولت برای کاهش آلودگی هوا این است در روزهایی که هوا ناسالم است برای تردد موتورسیکلت‌ها محدودیت ایجاد شود. این در حالی است که کارشناسان معتقدند بازار موتورسیکلت در کشور آن‌قدر آشفته است که نیاز به تحول اساسی دارد، علاوه بر این به نظر می‌رسد پلیس قادر به کنترل تردد موتورسیکلت‌ها نباشد، زیرا تجربه ثابت کرده کنترل محدوده زوج و فرد برای خودروها عملی نیست و تاکنون نتوانسته از آلودگی هوا کم کند، باید یادآور شد اغلب مالکان موتورسیکلت افراد تهیدستی اند که برای امرار معاش ناچار به استفاده از این وسیله هستند. رشیدی در این باره عنوان می‌کند: بازار تولید موتورسیکلت نیز در کشورمان باید متحول شود و مسئولان راهکاری در نظر بگیرند که موتورسیکلت‌های باکیفیت جایگزین موتورسیکلت‌های غیر استاندارد شود.

دیروز قسمت دیگری از اظهارات رئیس‌جمهور براین تاکید داشت که پلیس باید در موضوع معاینه فنی خودروها، تمام اهتمام خود را به کار ببرد، اما عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی یادآور می‌شود: در معاینه فنی نیز باید تحول اساسی اتفاق بیفتد، زیرا مفهوم تنظیم موتور برای خودروهای کاربراتوری بود و اکنون برای کنترل نسل جدید خودروها به ابزار دیگری نیاز است.

توجه به حمل و نقل عمومی

بیشتر کارشناسان گسترش حمل و نقل عمومی را شاه کلید رفع مشکل آلودگی هوا می‌دانند، آنها معتقدند با گسترش مترو می‌توان تا حد قابل توجهی از حجم آلودگی هوا کاست، اما مشکل اینجاست که دولت و شهرداری‌ها برای رسیدن به این هدف به‌درستی عمل نمی‌کنند.

محمدحقانی، رئیس کمیته محیط‌زیست شورای شهر تهران نیز در گفت‌وگو با جام‌جم می‌افزاید: 50 درصد هزینه توسعه حمل و نقل عمومی را دولت باید پرداخت کند، اما متأسفانه در چند سال گذشته این هدف محقق نشده است.

جعفر تشکری‌هاشمی، معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران نیز مدتی پیش درباره کمک دولت به توسعه حمل و نقل عمومی گفته بود اگر هزینه ساخت هر کیلومتر مترو دست کم 150 میلیارد تومان برآورد شود، با مبلغی که دولت بابت وام خرید خودرو اختصاص داد، می‌شد 18 کیلومتر مترو در تهران ساخت. با این حال به نظر می‌رسد در این بین شهرداری‌های کلانشهرها نیز باید از هزینه‌های غیر ضروری خود بکاهند و بودجه بیشتری به توسعه حمل و نقل عمومی اختصاص دهند، زیرا این بی‌توجهی سبب شده برنامه‌ریزی‌ها در این حوزه با مشکل روبه‌رو شود برای نمونه براساس برنامه پنجساله دوم شهرداری تهران قرار بود 30 کیلومتر خط مترو ساخته شود، اما فقط 17 کیلومتر به متروی تهران اضافه شد.

توقف لایحه هوای پاک و باران اسیدی

دیروز رئیس‌جمهور به لایحه مربوط به هوای پاک که سال 93 توسط دولت به مجلس فرستاده شد نیز اشاره کرد، اما نکته اینجاست که این لایحه تاکنون راه به جایی نبرده، رحمت الهب حافظی، رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری شورای شهر تهران در این باره به فارس می‌گوید: روسای سه قوه طی 20 سال گذشته در تشدید آلودگی هوا مقصرند و باید از مردم عذرخواهی کنند و این عذرخواهی مقدمه پذیرش مسئولیت و نشان‌دهنده این است که عزم جدی برای حل این معضل وجود دارد. البته باید یادآور شد براساس پیش‌بینی سازمان هواشناسی تا یکشنبه آینده که در تهران باد خواهد وزید،

هوای این کلانشهر پاک نخواهد شد، این درحالی است که به گفته برخی کارشناسان چنانچه شانس با شهروندان یار باشد و باران نیز بیارد باید نسبت به باران اسیدی هشدار داد و از مسئولان خواست برای حفظ جان شهروندان و محیط زیست تدابیر لازم را بیندیشند.

مهدی آیینی - جامعه